

Sayı: 2019/3

Ankara; 05.02.2019

TASARRUFLARI ARTTIRMAYI AMAÇLAYAN OTOMATİK KATILIMLI BİREYSEL EMEKLİLİK UYGULAMASI 6740 SAYILI BİREYSEL EMEKLİLİK TASARRUF VE YATIRIM SİSTEMİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN İLE 01.01.2017 TARİHİ İTİBARIYLA YÜRÜRLÜK KAZANMIŞTI.

27.12.2018 tarihli ve 30638 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan yönetmelik değişiklikleriyle uygulamaya ilişkin bazı düzenlemeler yapılmıştır.

1- Çalışanların İşverenleri Aracılığıyla Otomatik Olarak Emeklilik Planına Dâhil Edilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte yapılan değişikliklerle:

A) Çalışanların Otomatik Katılım Sistemine Yeniden Dâhil Edilmesi

Mevcut durumda, cayma hakkını kullanıp sistemden ayrılan için “zorunlu geri dönüş süresi”, “otomatik olarak yeniden sisteme dâhil edilme süresi” veya “otomatik katılım süresi olarak ifade edilen süre 2 yıl iken,

Yapılan değişiklikle;

Zorunlu geri dönüş süresi 3 yıla uzatılmıştır.

Buna göre, sisteme yeniden dâhil olma süreci 2020 yılında gerçekleşecek olup, Bakanlığın belirleyeceği esaslara göre her bir çalışan yalnızca bir defaya mahsus olmak üzere sisteme yeniden dâhil edilecektir. Yani her bir çalışanın 2 yıl olan geri dönüş süresi 3 yıla uzatılmıştır.

B) Otomatik Katılım Sisteminden Cayma Yoluyla Çıkış Yapan Çalışanların Sisteme Yeniden Giriş Hakkı

Otomatik katılım sisteminden cayma ya da ayrılma yoluyla çıkış yapan bir çalışan bir daha kendi isteği ile sisteme dâhil olamazken,

Yapılan değişiklikle; cayma hakkını kullanmış olan çalışan, talep etmesi halinde, Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde sisteme dâhil edilebilecektir.

C) Otomatik Katılım Sistemine Dâhil Olunması Sürecinde Çalışanları Yaş Tespiti ve Yaş Limitleri

Otomatik Katılım Sistemine dahil olmak için yaş aralığı 18-45 ve 45 yaş tespiti de işverenin kapsama alınma tarihi itibarıyla gün/ay/yıl olarak yapılmakta iken,

Yapılan değişiklikle;

- Çalışan sıfatına haiz olmak kaydıyla 18 yaşını doldurmamış çalışanların da sisteme dâhil edilmesi,
- Ayrıca, çalışanların 45 yaşını doldurup doldurmadığının tespitinde de sisteme dâhil edilmeleri gereken takvim yılının ilk gününün esas alınması,

Şeklinde düzenleme yapılmıştır.

D) İlgili Dönemde Otomatik Katılım Sistemine Dâhil Olmamış Çalışanlar ve İşverenler için Uygulama

Yönetmeliğin yayımlanmasından önce, çalışanlarını otomatik katılım sistemine dâhil etmesi gerektiği halde, bu yükümlülüğü yerine getirmemiş olan işverenler,

Yapılan değişikle;

Yönetmeliğin yayım tarihinden itibaren en geç 2 ay içerisinde çalışanların ücretlerinden kesecekleri katkı paylarını emeklilik şirketine aktarmaları halinde katkı payının emeklilik şirketine nakden intikal ettiği tarih itibarıyla çalışanlarını emeklilik planına dâhil etmiş ve yükümlülüklerini yerine ettirmiş sayılacaklardır.

E) Otomatik Katılım Sisteminde Olan Çalışanların İşyeri Değiştirmesi Durumunda Uygulama

Mevcut uygulamada, otomatik katılım sözleşmesi aktif olan ve işyeri değiştiren çalışan, yeni işyerinde otomatik katılım planının bulunmaması ve katkı payı ödemeye devam etmek istemesi durumunda, işyeri değişikliğini izleyen ayın sonuna kadar talebini emeklilik şirketine iletmesi aksi halde sözleşmeden ayrılma işlemlerinin uygulanması söz konusu iken,

Yapılan değişiklikle; çalışanın herhangi bir talepte bulunmaması halinde ilgili sözleşmesi askıya alınacaktır.

A) Otomatik Katılım Ödemelerine Ara Verme Süreci

Mevcut uygulamada çalışan otomatik katılım sözleşmesine azami 3 aylık süre ile ara verilebilmekte ve çalışanın bu süre sonunda yeniden ara verebilmesi için de talebini yinelemesi gerekmektedir.

Sistemden ayrılanlar yeniden girdiğinde 3, 6 ve 10'uncu yıllarda elde edeceği hak ediş süresini kaybedeceği için ayrılma yerine ara verenler hak ediş süresini de muhafaza etmiş olmaktadır.

Söz konusu uygulamada değişiklik yapılmamış, ilgili madde hükmüne yapılan eklemeyle;

Çalışanın başlangıç dönemi olan cayma hakkını kullanabileceği 2 aylık süre içerisinde ara verme talebinde bulunamayacağı ve Bakanlık tarafından ara verme esaslarının usul ve esaslarının belirleneceği şeklinde düzenlemeye gidilmiştir.

B) Banka Sandıkları İştirakçileri

2017- Ocak ayında yapılan değişiklikle 506 sayılı Kanunun Geçici 20. maddesi kapsamındaki sandık iştirakçileri otomatik BES kapsamına alınmışlardır.

Yapılan değişikle; 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında kurulmuş olan sandıkların iştirakçisi olarak çalışanlar en geç 1.1.2019 tarihinden sonraki ilk ücret ödemesinden işveren tarafından kesilerek emeklilik şirketine aktarılan katkı payının, emeklilik şirketine nakden intikal etmesi ile emeklilik planına dâhil edileceği belirtilmiştir.

C) Çalışan Sayısı 5, 6, 7, 8, 9 Olan İşverenlere Bağlı Olarak Çalışanlar

En geç 1 Ocak 2019'dan sonraki ilk ücret ödemesinden işverenleri tarafından kesilerek emeklilik şirketine aktarılan katkı payının, emeklilik şirketine nakden intikal etmesi ile emeklilik planına dâhil edileceklerdir.

Çalışan sayısının belirlenmesinde, birden fazla işyeri olan işverenler için bütün işyerlerindeki çalışanların toplamı esas alınacaktır.

D) İşverenler İle İlgili Özel Durumlar

- 1.1.2019 tarihinden sonra faaliyete başlayan işverenlere bağlı çalışanlar ve 1.1.2019 tarihinden önce faaliyete başlamış olup çalışan sayısı, bu tarihten sonra ilk kez beş veya üzerine çıkan işverenlere bağlı çalışanlar en geç müteakip takvim yılının başından itibaren,
- Çalışanlarını emeklilik planına dâhil etmiş olan bir işverenin faaliyete yeni başlayan işyerlerindeki çalışanlar da ilk ücret ödemesinden itibaren,

İşveren tarafından kesilerek emeklilik şirketine aktarılan katkı payının, emeklilik şirketine nakden intikal etmesi ile emeklilik planına dâhil edilecektir